

Nr 106.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar; given Stockholms slott den 24 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Jakob Pettersson.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Pettersson, anför:

Vid anmälan till statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1928 av fråga om anslag för nästa budgetår till bestridande av ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar (statsverkspropositionen, femte huvudtiteln, punkten 26) erinrade jag inledningsvis, att för beredande av ersättning till häradskrivarna för upprättande av de i 14 § av lagen om allmän pensionsförsäkring omfördälda förteckningar förslagsanslag av riksdagen beviljats från och med år 1914. I riksstaten för innevarande budgetår vore anslaget upptaget med 50,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 88 häft. (Nr 106.)

Vidare anmälde jag, att pensionsstyrelsen i skrivelse den 25 augusti 1927 — med utgångspunkt från att ersättningen såsom hittills komme att utgå med två öre för varje i förteckningarna upptagen person samt att de av häradskrivarna upprättade förteckningarna upptoge omkring $2\frac{1}{2}$ miljoner personer per år — för ifrågavarande ändamål jämväl för budgetåret 1928—1929 beräknat ett anslagsbelopp av 50,000 kronor.

Därefter anförde jag, att viss höjning av anslaget syntes kunna ifrågakomma för nästa budgetår. Sedan flera år tillbaka förelåge nämligen förslag från pensionsstyrelsen rörande vissa ändringar i ordningen för uppbörd och indrivning av pensionsavgifter. Bland de sålunda framlagda förslagen, vilka avsåge att åstadkomma förbättrad kontroll samtidigt som förenkling i pensionsstyrelsens arbete, inginge, att det skulle åläggas prästerskapet att tillställa pensionsstyrelsen förteckningar över in- och utflyttade personer. För berörda arbete skulle utgå ersättning enligt vissa föreslagna grunder, vilken ersättning sammanlagt beräknats komma att uppgå till 16,000 kronor årligen.

Jag uttalade även min förhoppning, att förslag i berörda hänseende skulle kunna föreläggas 1928 års riksdag. Då den ifrågasatta ersättningen till prästerskapet syntes böra utgå från förevarande anslag, borde tydligen, därest förslag i ämnet komme att antagas av riksdagen, därav följa en höjning med 16,000 kronor av anslaget. I samband därmed borde detsamma erhålla ändrad rubrik och benämnas »Ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar m. m.». Med utgångspunkt från pensionsstyrelsens beräkningar skulle det nya anslagets belopp bliva (50,000 + 16,000) 66,000 kronor.

Under åberopande av vad jag sålunda anført hemställde jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlåtas i ämnet, till ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar m. m. för budgetåret 1928—1929 beräkna ett extra förslagsanslag av 66,000 kronor. I enlighet med denna min hemställan uppgjordes riksstatsförslaget.

Jag anhåller nu att få till slutlig behandling upptaga omförmälda anslagsfråga.

Över pensionsstyrelsens nyssnämnda framställning hava yttranden inhämtats från länsstyrelserna, varjämte domkapitlen anbefallts att avgiva yttranden över framställningen i vad den avsåge åläggande för präst, som i församling ansvarade för kyrkoböckernas förande, att avlämna vissa uppgifter.

I de nu inkomna utlåtandena hava olika meningar gjort sig gällande. Visserligen hava de flesta av de hörda myndigheterna i huvudsak tillstyrkt pensionsstyrelsens förslag, men samtidigt hava många av dem framställt anmärkningar mot förslagens olika bestämmelser. På vissa håll har även erinrats om det samband, som består mellan pensionsstyrelsens förslag och andra föreliggande ändringsförslag beträffande pensionsförsäkringen. Särskilt hava erinringar riktats mot de föreslagna reglerna om ersättning till prästman för fullgörande av skyldighet att till pensionsstyrelsen lämna förteckningar över in- och utflyttade personer. Enligt nämnda regler skulle präst äga uppbära ersättning efter två öre för varje i förteckningen upptagen

person. Samtliga domkapitel utom ett — vilket på det livligaste avstyrkt förslaget om åläggande för prästerskapet att avlämna dylika förteckningar — hava ansett den föreslagna ersättningen för låg. Från de flesta håll hava önskemål framförts om en avsevärd höjning av densamma.

Till följd av de anmärkningar, som sålunda framstälts och vilka icke kunna utan vidare avvisas, har den föreliggande frågan om påföring, uppbörd och redovisning av pensionsavgifter kommit i ett något ändrat läge. Det synes mig därför lämpligt, att spörsmålet i sin helhet upptages till förnyat övervägande. Måhända bör härvid hänsyn tagas även till vissa framställningar, som i anledning av väckta motioner för närvarande äro föremål för riksdagens prövning. På grund härav finner jag pensionsstyrelsens öfremälda förslag icke för närvarande böra läggas till grund för framställning till riksdagen.

Vid nu angivna förhållanden böra i riksstaten för nästkommande budgetår medel icke avses för ersättning till prästerskapet för avlämnande av berörda uppgifter. Däremot bör, på sätt tidigare ägt rum, ersättning beräknas till häradskrivarna för upprättande av de i 14 § av pensionsförsäkringslagen avsedda förteckningarna. Till följd härav bortfaller anledningen att giva anslaget ändrad rubrik. Vad angår storleken av det för sistberörda ändamål erforderliga anslaget, har jag intet att erinra mot det av pensionsstyrelsen föreslagna beloppet, 50,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att under femte huvudtiteln, avdelningen sociala verk och inrättningar, till *ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar* för budgetåret 1928—1929 anvisa ett *extra* förslagsanslag av..... kronor 50,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.